

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.001.08.2016
P/16/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/16/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2015 r. w części 15/06 – sądy powszechne
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
<i>Kontrolerzy</i>	1. Aleksandra Trojak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98704 z 11 stycznia 2016 r. 2. Mariusz Pindral, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98700 z 11 stycznia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Sąd Rejonowy w Brzesku, ul. T. Kościuszki 20, 32-800 Brzesko (dalej Sąd lub SR)
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Wanda Zaleśna-Dziedzic, Prezes Sądu Rejonowego (dowód: akta kontroli str. 5)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2015 r.¹ przez Sąd Rejonowy w Brzesku.

SR realizował – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi – zadania, o których mowa w art. 1 § 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych², tj. sprawował wymiar sprawiedliwości oraz wykonywał inne zadania z zakresu ochrony prawnej, powierzone w drodze ustaw.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego,
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym efekty uzyskane w wyniku realizacji wydatków,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2015 oraz sprawozdań za IV kwartał 2015 r. w zakresie operacji finansowych.

W 2015 r. zrealizowane przez SR dochody wyniosły 2 394,4 tys. zł, natomiast wydatki – 7 414,4 tys. zł. Nie dokonywano wydatków z budżetu środków europejskich.

III. Ocena kontrolowanej działalności

<i>Ocena i jej uzasadnienie</i>	Najwyższa Izba Kontroli ocenia ³ pozytywnie wykonanie przez Sąd budżetu państwa w 2015 r. W wyniku kontroli 15,9% zrealizowanych wydatków (52,0% bieżących wydatków pozapłacowych) stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia
---------------------------------	--

¹ Ustawa budżetowa na rok 2015 z dnia 15 stycznia 2015 r. (Dz. U. poz. 153).

² Dz. U. z 2015 r., poz. 133 ze zm.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴ i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele zaplanowane w planie działalności.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania budżetowe Sądu za 2015 r. i sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r. Sprawozdania te zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Koncepcja systemu kontroli zarządczej zapewniała w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań 2015 r.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁶, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁷.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Dochody budżetowe Sądu na 2015 r. zostały zaplanowane na poziomie roku 2014, w kwocie 2 266 tys. zł. Zrealizowano je w kwocie 2 394,4 tys. zł (105,7% planu). Były one wyższe w porównaniu do dochodów wykonanych w 2014 r. o 269,2 tys. zł (tj. o 12,7%).

Ich głównym źródłem były:

- wpływy z różnych opłat (§ 0690), które wyniosły 1 887,8 tys. zł (78,8% ogółu dochodów) i były wyższe o 2,0% w stosunku do planu oraz o 12,7% w stosunku do wykonania w 2014 r. W dochodach tych główne pozycje stanowiły opłaty w sprawach ksiąg wieczystych (1 142,9 tys. zł) oraz opłaty w sprawach cywilnych (438,4 tys. zł) i były one wyższe w porównaniu do 2014 r. odpowiednio o 6,9% i 59,6%;
- wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (§ 0570), które wyniosły 475,6 tys. zł (20,6% ogółu dochodów) i były wyższe o 18,9% od kwoty planowanej oraz o 8,6% od dochodów uzyskanych w 2014 r. z tego tytułu.

Na koniec 2015 r. wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 276,4 tys. zł, z której 78,6% dotyczyło należności z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (§ 0570). W porównaniu do 2014 r. należności te były wyższe o 25,1 tys. zł (10%). Zaległości według stanu na 31 grudnia 2015 r. wyniosły 165,0 tys. zł i były wyższe o 58,6 tys. zł (55%) od zaległości na koniec 2014 r., co – według wyjaśnień głównej księgowej Sądu – spowodowane było spływem w IV kwartale 2015 r. spraw przekazanych wcześniej do wykonania innym sądom, a które w wyniku zmian ustawodawczych⁸ zwracane były do tutejszego Sądu.

(dowód: akta kontroli str. 38-44, 192-195, 277, 279)

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

2.1. Plan finansowy wydatków SR, wynikający z ustawy budżetowej na 2015 r., ustalony w kwocie 7 181,5 tys. zł, w trakcie roku został zwiększony do kwoty 7 449,1 tys. zł (o 267,6 tys. zł, tj. o 3,7%). Zmian w planie dokonano na podstawie 38 zawiadomień

⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 119 ze zm.).

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298, poz. 1766).

⁸ Zmiana art. 3 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. nr 90, poz. 557 ze zm.), wynikająca z art. 4 pkt. 2) ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396).

Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie i 12 decyzji Dyrektora SR (przesunięcia między paragrafami klasyfikacji budżetowej w ramach posiadanego upoważnienia). Dokonane zmiany w planie finansowym wynikały z bieżących potrzeb związanych z funkcjonowaniem SR i były celowe.

W 2015 r. SR zrealizował wydatki budżetowe w kwocie 7 414,4 tys. zł (tj. 99,5% planu po zmianach), z których 7 334 tys. zł, tj. 98,9% dotyczyło rozdziału 75502 – Jednostki sądownictwa powszechnego. Wydatki te nie przekroczyły kwoty przyjętej w planie finansowym po zmianach w żadnym paragrafie klasyfikacji budżetowej. Ogólna kwota wydatków w porównaniu do wykonanych w 2014 r. była wyższa o 134,2 tys. zł (tj. o 1,8%). Niewykorzystane w 2015 r. środki budżetowe w łącznej kwocie 34,7 tys. zł zostały zwrócone na rachunek Sądu Apelacyjnego w Krakowie w dniu 31 grudnia 2015 r.

W 2015 r. SR nie otrzymał środków z rezerwy ogólnej, rezerwy celowej oraz z budżetu środków europejskich.

(dowód: akta kontroli str. 200-201, 209, 216-217, 386)

2.2. Wydatki SR w 2015 r. zrealizowane zostały w dwóch grupach ekonomicznych:

- 1) świadczenia na rzecz osób fizycznych, które wyniosły 429,5 tys. zł (99,6% planu po zmianach) i stanowiły 97,1% wydatków tego rodzaju poniesionych w 2014 r. Ich udział w wydatkach ogółem zmniejszył się z 6,1% w 2014 r. do 5,8% w 2015 r.

Dotyczyły one:

- wydatków osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń (§ 3020), które wyniosły łącznie 25,5 tys. zł (z tego: 19,1 tys. zł przeznaczono na odprawy pieniężne dla trzech pracowników w związku z likwidacją stanowisk dot. utrzymania czystości i porządku w obiektach SR, a 6,4 tys. zł – dofinansowanie studiów i refundacji zakupu okularów);
- różnych wydatków na rzecz osób fizycznych (§ 3030), które wyniosły łącznie 325,7 tys. zł, w tym z tytułu: ryczałtu dla kuratorów społecznych, rekompensat dla ławników, zwrotów utraconych wynagrodzeń świadków, zwrotów kosztów przejazdu oraz diet ławników, biegłych, tłumaczy i świadków;
- świadczeń społecznych (§ 3110) – uposażenia rodzinnego, na które wydatkowano 78,3 tys. zł.

Wszystkie należne świadczenia zostały wypłacone.

(dowód: akta kontroli str. 216, 261-265, 276, 341, 344)

- 2) wydatki bieżące, które wyniosły 6 984,8 tys. zł (99,5% planu po zmianach) i były wyższe niż w 2014 r. o 147 tys. zł (2,1%). Udział tych wydatków w wydatkach ogółem wzrósł z 93,9% w 2014 r. do 94,2% w 2015 r. Składały się na nie m.in. wydatki na:

- wynagrodzenia osobowe, dodatkowe wynagrodzenie roczne oraz pochodne od wynagrodzeń. Wyniosły one łącznie 5 013,8 tys. zł i w porównaniu do 2014 r. były wyższe o 60,4 tys. zł (1,2%), przy czym wydatki w § 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników wzrosły z 2 585,9 tys. zł do 2 597,7 tys. zł (o 0,5%) natomiast w § 4030 - Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów – z 1 510,7 tys. zł do 1 565,2 tys. zł (o 3,6%).

Przeciętne zatrudnienie w 2015 r., w przeliczeniu na pełne etaty, wyniosło 63,61 osoby⁹ i w porównaniu do stanu z 2014 r. było wyższe w grupie sędziów – o 0,16 (1,5%) i asystentów sędziów – o 1,77 (88,5%), utrzymane na takim samym poziomie – w grupie referendarzy sądowych, a niższe w przypadku sądowych kuratorów zawodowych – o 0,06 (0,7%) i osób nieobjętych o statusie 01 – o 2,86 (7,0%). Zmiany te spowodowane były: zwiększeniem od 1 lipca 2015 r. zatrudnienia asystentów sędziów o 2,5 etatu, likwidacją 4 etatów sprzątaczek, a w pozostałych grupach zawodowych – przerwami w świadczeniu pracy w związku ze zwolnieniami chorobowymi lub urlopami macierzyńskimi.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Sądzie w 2015 r. wyniosło średnio 5 454 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2014 r. było wyższe o 169 zł, tj. o 3,2%;

(dowód: akta kontroli str. 200, 216, 218-220, 341-342, 345-346)

⁹ Według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniu od początku roku do końca IV kwartału 2015 r.

- wynagrodzenia bezosobowe (§ 4170), które wyniosły 187,8 tys. zł i w porównaniu do 2014 r. były niższe o 25,5 tys. zł (12,0%). Plan finansowy tych wydatków w trakcie 2015 r. został obniżony z 260 tys. zł do 193,1 tys. zł. Kontroli poddano 12 umów cywilno-prawnych na łączną kwotę 75,9 tys. zł. Dotyczyły one m.in. doręczania pism sądowych i okresowej pomocy przy wysyłaniu korespondencji. Ich zawarcie wynikało z konieczności zabezpieczenia właściwego toku realizacji zadań Sądu. Umowy zawarte z pracownikami SR nie dotyczyły zadań realizowanych przez nich w ramach obowiązków wynikających z umowy o pracę. Sąd nie zawierał umów z agencją pracy tymczasowej;

(dowód: akta kontroli str. 216, 217, 221-260, 274-275, 343, 347, 348-349, 386)

- zakupy materiałów i wyposażenia (§ 4210), które wyniosły 150,1 tys. zł (98,0% planu po zmianach), tj. mniej niż w 2014 r. o 227,5 tys. zł (60,3%). Obniżenie wydatków w stosunku do roku 2014 spowodowane było m.in. nierealizowaniem zakupów sprzętu informatycznego i wyposażenia, a także ograniczeniem zakupu tuszu i tonerów do drukarek;

(dowód: akta kontroli str. 216, 275, 341, 344)

- zakupy usług remontowych (§ 4270), które wyniosły 372,1 tys. zł (100% planu). Były one wyższe od poniesionych w 2014 r. o 173,8 tys. zł (tj. o 87,7%), głównie w związku z przeprowadzeniem w budynku Sądu remontu piwnic wraz z przebudową wentylacji mechanicznej i centralnego ogrzewania oraz zabezpieczeniem przeciwwilgociowym ścian piwnic;

(dowód: akta kontroli str. 200, 216, 275-276, 327-339, 341, 344)

- zakupy usług pozostałych (§ 4300), które wyniosły 434,8 tys. zł (96,6% planu) i w porównaniu do 2014 r. były wyższe o 139,7 tys. zł (47,3%). Wzrost wydatków wynikał ze zlecenia usług z zakresu utrzymania czystości obiektu firmie zewnętrznej (104,5 tys. zł). Ponadto wydatki w § 4300 dotyczyły m.in. ochrony fizycznej i monitorowania obiektu SR (40,6 tys. zł), pomocy biurowej (39,6 tys. zł), sprawowania systematycznego nadzoru m.in. nad programem komputerowym działającym w Wydziale Ksiąg Wieczystych SR i wykonywania innych prac informatycznych podczas nieobecności informatyka zatrudnionego w SR (32,6 tys. zł);

(dowód: akta kontroli str. 200, 216, 222-223, 280- 326, 342, 346-347)

- koszty postępowania sądowego (§ 4610), które wyniosły 453,8 tys. zł (100% planu) i w porównaniu do 2014 r. były wyższe o 19,9 tys. zł (4,6%).

(dowód: akta kontroli str. 201, 216)

W 2015 r. Sąd nie poniósł wydatków majątkowych.

(dowód: akta kontroli str. 200-201, 216-217, 386)

2.3. W trakcie kontroli przeprowadzono badanie zrealizowanych przez SR w 2015 r. wydatków. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym SR o łącznej wartości 2 262,1 tys. zł, z zastosowaniem metody monetarnej (MUS)¹⁰. Wylosowano 158 zapisów księgowych na kwotę 1 154,3 tys. zł, z którymi powiązane było dodatkowo 139 dowodów jednostkowych, a saldo dodatkowej kwoty wydatków wyniosło 13,2 tys. zł. Próba wydatków dobranych celowo wyniosła 8 tys. zł (4 dowody). Wydatki objęte badaniem w łącznej kwocie 1 175,5 tys. zł stanowiły 15,9% ogółu wydatków poniesionych przez Sąd w 2015 r. (52,0% bieżących wydatków pozapłacowych) i zostały poniesione w 11 paragrafach wydatków¹¹. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że realizacja wydatków była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, tj. zostały one poniesione w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod

¹⁰ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

¹¹ Zbadane kwoty wydatków w poszczególnych paragrafach wyniosły: §302 – 14,2 tys. zł, § 303 – 4,9 tys. zł, § 311 – 0,6 tys. zł, § 417 – 37,4 tys. zł, § 421 – 89,2 tys. zł, § 426 – 64,1 tys. zł, § 427 – 347,8 tys. zł, § 430 – 247,7 tys. zł, § 451 – 4,1 tys. zł, § 4610 – 355,5 tys. zł, § 470 – 10,0 tys. zł.

i środków służących osiągnięciu założonych celów. Wydatki na zakupy i usługi związane z postępowaniem sądowym oraz utrzymaniem obiektu zostały rzetelnie skalkulowane i poniesione zgodnie z planem finansowym. Wszystkie płatności zostały uregulowane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Dokonanie wydatków zostało poprzedzone procedurami przewidzianymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹², przeprowadzonymi przez SR lub jednostki nadrzędne. W przypadku, gdy wydatek realizowano z pominięciem zastosowania Prawa zamówień publicznych, zachodziły przesłanki określone w art. 4 pkt 8 tej ustawy. Zamówienia usług/dostaw o wartości nieprzekraczającej równowartości 30 000 euro dokonywane były w sposób określony w „Regulaminie udzielania zamówień publicznych”, ustalonym przez Dyrektora SR.

(dowód: akta kontroli str. 266-354)

W 2015 r. SR przeprowadził jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego. Dotyczyło ono wykonania remontu piwnic¹³. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 169,9 tys. zł brutto. Kontrola wykazała, że zostało ono w pełni zrealizowane zgodnie z zawartą umową. Faktura na ww. kwotę została zapłacona w grudniu 2015 r.

Ponadto Sąd w 2014 r. przeprowadził drugi etap postępowania o zamówienie publiczne na dostawę energii elektrycznej w 2015 r., którego przedmiot objęty był umową ramową zawartą przez Sąd Apelacyjny w Krakowie¹⁴. Zamówienie to zostało udzielone na kwotę 45,3 tys. zł.

Badanie tych postępowań wykazało, że nie naruszono przepisów Prawa zamówień publicznych mających wpływ na wynik postępowania. Czynności z tych postępowań zostały odpowiednio udokumentowane.

(dowód: akta kontroli str. 45-65, 181, 183-185, 353-354, 361)

2.4. Szczegółowym badaniem w zakresie efektów rzeczowych prowadzonej działalności objęto pięć wybranych działań ujętych w planie wydatków Sądu na rok 2015 w układzie zadaniowym. Na realizację tych działań zaplanowano łącznie 3 363,8 tys. zł, a wydatkowano 3 356,9 tys. zł, tj. 99,8%. Dotyczyły one:

- działalności orzeczniczej w pionie karnym w sprawach karnych (1 470,4 tys. zł) i w sprawach wykroczeniowych (29,3 tys. zł),
- działalności orzeczniczej w pionie cywilnym w sprawach cywilnych (1 312,0 tys. zł) i w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i nieletnich (532,4 tys. zł),
- egzekucji należności sądowych (12,8 tys. zł).

Celem ww. działań odnoszących się do działalności orzeczniczej było sprawne rozpoznawanie poszczególnych rodzajów spraw. Ich miernikami były wskaźniki opanowania wpływu spraw, ustalane jako wskaźnik procentowy liczby wszystkich spraw załatwionych w poszczególnych kategoriach w 2015 r. do liczby wszystkich spraw wpływających w danej kategorii. Wartości mierników na koniec 2015 r. przewidywane dla spraw karnych na poziomie 104,8%, spraw o wykroczenia – 97,6%, spraw cywilnych – 99% oraz spraw rodzinnych i nieletnich – 99%, wykonane zostały odpowiednio w 99,3%, 99,9%, 93,1% i 99,1%¹⁵. Przyczynami nieosiągnięcia wskaźników opanowania wpływu spraw w sprawach karnych i sprawach cywilnych (uzyskane wartości w stosunku do założonych były niższe odpowiednio o 5,5% i o 5,9%) były według wyjaśnień Prezes Sądu:

- w sprawach karnych – zmiany od 1 lipca 2015 r. przepisów proceduralnych, czego konsekwencją było wydłużenie postępowania i tym samym nieopanowanie wpływu w zakresie zaplanowanym w budżecie zadaniowym,

¹² Dz. U. z 2015 r., poz. 2164

¹³ Pełna nazwa zadania: „Remont pomieszczeń piwnic wraz z przebudową wentylacji mechanicznej i centralnego ogrzewania oraz zabezpieczeniem przeciwwilgociowym ścian piwnic budynku Sądu Rejonowego w Brzesku”.

¹⁴ Umowa ramowa nr 4/ZP-UR/2014 na dostawę energii elektrycznej do obiektów jednostek organizacyjnych sądownictwa powszechnego – na podstawie umowy ramowej, zawarta 7 listopada 2014 r. pomiędzy Sądem Apelacyjnym w Krakowie a wykonawcami: PKP Energetyka S.A., Enea S.A. i Energa Obrót S.A.

¹⁵ W 2015 r. do SR w Brzesku: spraw karnych wpłynęło 806 a załatwiono 800, tj. 99,3%; spraw o wykroczenia wpłynęło 1561 a załatwiono 1560, tj. 99,9%; spraw cywilnych wpłynęło 4 650 a załatwiono 4 327, tj. 93,1%; spraw rodzinnych i nieletnich wpłynęło 2 717 takich spraw a załatwiono 2 692, tj. 99,1%.

- w sprawach cywilnych – całoroczna nieobecność jednego sędziego spowodowana zwolnieniem lekarskim i urlopem macierzyńskim oraz wzrost wpływów w stosunku do 2014 r. o 18,8%.

Prezes Sądu dodała też, że „mierniki dotyczące działalności orzeczniczej zaplanowane w budżecie zadaniowym na rok 2015 zostały narzucone ogólnie i kierownictwo Sądu nie miało wpływu na ustalenie ich wysokości.”

Celem działania dot. egzekucji należności sądowych była poprawa ściągальności należności sądowych. Zaplanowany dla tego działania miernik o wartości 80% (relacja uiszczeń należności sądowych do przypisów) zrealizowano – wskaźnik kwoty należności uiszczonych (670,6 tys. zł) w stosunku do przypisanych (827,6 tys. zł) wyniósł 81%.

Żaden z ww. mierników nie był w Sądzie stosowany do oceny realizacji planu wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym w 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 202, 355-383)

2.5. Zobowiązania na koniec 2015 r. wyniosły 402,1 tys. zł. Dotyczyły one głównie: dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (368,5 tys. zł), kosztów postępowania sądowego (20,8 tys. zł) i zakupów energii (9,0 tys. zł).

Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły i nie poniesiono wydatków z tytułu odsetek od nieterminowych płatności.

(dowód: akta kontroli str. 200-201, 204-206, 353)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzania sprawozdań rocznych Sądu za 2015 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Podstawą sporządzenia ww. sprawozdań była ewidencja księgowa prowadzona we wdrażanym od 1 lipca 2015 r. Zintegrowanym Systemie Rachunkowości i Kadr (ZSRK), przy czym w celu sprawdzenia prawidłowości działania tego systemu dodatkowo prowadzono księgowanie w poprzednim systemie finansowo-księgowym TGSoft¹⁶. Badane sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym. Zawarte w nich dane o dochodach, wydatkach, należnościach i zobowiązaniach 2015 r. były w pełni zgodne z ewidencją w systemie TGSoft.

Żadne z poddanych kontroli sprawozdań nie było korygowane w toku niniejszej kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 38, 72-151, 196-215, 277-279, 389)

W związku z nieponoszeniem wydatków w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nie sporządzono sprawozdań: Rb-28 Programy oraz Rb-28UE.

(dowód: akta kontroli str. 210, 214)

W zasadach funkcjonowania kontroli zarządczej w Sądzie zakładano, że celem kontroli zarządczej jest zapewnienie m.in. wiarygodności sprawozdań a mechanizmy kontroli

¹⁶System ten obejmował programy: Ewidencje Sądowe Depozyty – Rejestry (w zakresie dochodów), Sz@rk ST (środki trwałe), Sz@rk FK (wydatki), Sz@rk KP (kadrowo-płacowy).

dotyczące operacji finansowych i gospodarczych muszą m.in. zapewniać możliwość rzetelnego i pełnego dokumentowania oraz rejestrowania operacji finansowych i gospodarczych, weryfikacji operacji finansowych i gospodarczych przed i po realizacji¹⁷.

W SR nie były zidentyfikowane i oszacowane żadne ryzyka wystąpienia nieprawidłowości w prowadzeniu ksiąg rachunkowych i sporządzaniu sprawozdań budżetowych. Dyrektor Sądu w wyjaśnieniu na tą okoliczność podał m.in., że skoro nie zostały zidentyfikowane ryzyka dotyczące sprawozdawczości i prowadzenia ksiąg rachunkowych to należy założyć, że w tym obszarze takie ryzyka nie występowały. Dodał też, że w planie działalności Sądu na rok 2015 nie identyfikowano celów ani zadań bezpośrednio związanych z tym obszarem działalności.

(dowód: akta kontroli str. 7-37, 152-182, 186, 359-378, 384-389)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁸, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Wobec braku uwag i nieformułowania wniosków Delegatura NIK w Krakowie nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, dnia 23 marca 2016 r.

Kontroler

Aleksandra Trojak
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

z up.

Jan Kosiniak
Wicedyrektor

¹⁷ Zarządzenie nr 2/2015 z dnia 8 kwietnia 2015 r. Prezesa i Dyrektora Sądu Rejonowego w Brzesku z sprawie określenia sposobu funkcjonowania kontroli zarządczej oraz aktualizacji dokumentu pn. „Zasady i sposób funkcjonowania kontroli zarządczej w Sądzie Rejonowym w Brzesku”.

¹⁸ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096